

מס. הליך: בג"צ 507/85

צדדים: בהיג' תמימי עו"ד ואח'

נגד

שר הבטחון ואח'

תאריך: 20.5.86

שופטים: סגן נרשם גילון

עו"ד: עו"ד א. שפאר לעותרים, עו"ד ר. יאראק למשיבים

מראה מקום פד"פ"ד מ (2) 505

מראה מקום: פורטום במאגר התקצירים של סביר - כרך כ"ז, חוברת 14

תמצית התקציר: הארכת מועד

גוף התקציר: (בקשה לביטול החלטת ההארכת מועד שניתנה במעמד צד אחד - הבקשה נדחתה).

א. העותרים מבקשים סעדו של בג"צ בנוסיונם להקים הסתדרות מקצועית של עורכי דין ביו"ש. ביום 17.11.85 התייצבו שני הצדדים בפני הרבב של שלושה שופטים בביהמ"ש העליון וב"ב המשיבים הסביר בפני ההרכב כי תוך ששה שבועות יוכן צו אשר יקים גוף שיעסוק בנושאים החיוניים לקיומו ותפעולו הסדיר של מקצוע עריכת הדין באזור יו"ש. לאור הצהרה זו החליט בג"צ להשאיר את העתירה תלויה ועומדת לפני הוצאת הצו על תנאי וחזרה לקבוע תאריך חדש לשמיעה כעבור חודשיים. כשעמד לחלוף המועד של ששה שבועות עתר ב"ב המשיבים להאריך את המועד להגשת הצו לענין הסדר מקצוע עריכת הדין באזור יו"ש. הוא ביקש ארכה של שלושה שבועות וסגן הרשם נעתר לבקשה. התנגדות ב"ב העותרים למתן הארכה נדחתה. המשיבים לא עמדו גם בתוספת הזמן והגישו בקשה שניה בה הסבירו מדוע חל עיכוב בהכנת הצו וביקשו עוד 30 יום ארכה וסגן הרשם האריך את התקופה לעוד 30 יום. ב"ב העותרים הגיש בקשה לבטל את החלטת ההארכה הן משום שלא התבקשה תגובת העותרים לבקשה למתן הארכה והן משום שאין צידוק לעכב את הדיון בעתירה. רק משום שהמשיבים מתלכטים כשהם מבקשים לשנות את המצב החוקי ע"י חקיקה שחשנה את המצב המשפטי שהיה בעת הגשת העתירה. לאחר שמיעת הצדדים החליט סגן הרשם לדחות את ההתנגדות ואישר את הארכת המועד.

ב. ב"ב העותרים טען כי לסגן הרשם אין בכלל סמכות לדון בבקשות להארכת מועד שנקבע ע"י הרכב של ביהמ"ש העליון. לכך בפני ב"ב המשיבים שתי תשובות: האחת, כי ענין הסמכות לא נטען בבקשה לביטול; והשניה כי הסמכות מסורה לסגן הרשם משום שכך נהוג בג"צ מזה ימים רבים. אשר לטענה כי ענין הסמכות לא נטען בבקשה לביטול - טענה זו יש לדחות. קביעת הסמכות העניינית אינה מסורה בידי הצדדים ואפילו עשו כינייהם הסכם לגביה. הרי זה אינו תופס וכיהמ"ש עצמו חייב לברר אם הוא מוסמך לדון מבחינת הענין, אפילו אם התבע איגור כופר בסמכותו. מטעם זה רשאי נתבע לשעון חוסר סמכות עניינית בכל שלב משלבי הדיון, וב"ב העותרים רשאי היה להעלות טענתו בשלב הדיון. ברם, לגופו של ענין יש לדחות את הטענה, עניינים של הארכת מועד מסורים לשיקול דעתו של ביהמ"ש או הרשם והבחנת ב"ב העותרים בין סמכות הרשם למתן ארכה בכל המקרים, פרט למקרים שבג"צ קבע את המועדים בעצמו, איננה יכולה לעמוד במבחן המציאות היום יומית של צומט העבודה המוטל על ביהמ"ש העליון. גם לפי התקנות וגם לפי הנהג שבו נוהגים השופטים והרשמים בבג"צ ניתנה הסמכות בידי הרשם להחליט בכל הבקשות להארכת המועד.

ג. אשר לטענת ב"ב העותרים שיש לבטל את ההחלטה מן הטעם שניתנה במעמד צד אחד. יש לרשם סמכות להאריך את המועד במקרה כגון דא גם כמעמד צד אחד, טענה אחרת העלה. ב"ב העותרים תיא שכל הנדשא של חקיקת חוק חדש בא לשנות את המצב המשפטי לעומת מה שהיה בעת הגשת העתירה. ברם, טענה זו יכול ב"ב העותרים להעלות בפני ההרכב שידון בעתירה. על כל פנים, בג"צ כבר פסק בעבר שאין הוא יכול למנוע את הגורמים המוסמכים לחקן חוק כהוצאה מהגשת העתירה. (בפני: סגן הרשם גילון. עו"ד א. שפאר לעותרים, עו"ד ר. יאראק למשיבים. 20.5.86).